

Dz.U. 1999 Nr 18 poz. 168**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I
ADMINISTRACJI ORAZ OBRONY NARODOWEJ****z dnia 26 lutego 1999 r.****w sprawie trybu i sposobu przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony
materiałów.**

Na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji
niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Rozporządzenie określa sposób przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne przed nieuprawnionym ujawnieniem, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem przez podmioty wykonujące czynności lub świadczące usługi w tym zakresie, zwane dalej „przewoźnikami”.

§ 2.

1. Materiały zawierające informacje niejawne są przekazywane przewoźnikom przez jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95.), zwane dalej „nadawcą”.
2. Nadawca składa zamówienie na wykonanie czynności i usług, o których mowa w § 1, kierując je do przewoźników spełniających wymagania w zakresie ochrony informacji niejawnych:
 - 1) poczty specjalnej podlegającej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, działającej w jednostkach organizacyjnych Policji przy przesyłaniu materiałów zawierających informacje niejawne, stanowiące tajemnicę państwową, do adresatów zamiejscowych na terenie kraju,
 - 2) właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych zapewniającej przewóz materiałów zawierających informacje niejawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 3) właściwych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, zapewniających przewożenie materiałów zawierających informacje niejawne,
 - 4) państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” oraz innych podmiotów, które uzyskały koncesję na prowadzenie usług pocztowych,
 - 5) przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję na prowadzenie działalności w zakresie ochrony osób i mienia.

§ 3.

1. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową są przewożone przez przewoźników określonych w § 2 ust. 2 pkt 1- 3.
2. W szczególności uzasadnionych przypadkach decyzję o zamówieniu przewożenia materiałów stanowiących tajemnicę państwową przez przewoźników, o których mowa w § 2 pkt 4 i 5, podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 4.

Materiały są przyjmowane przez przewoźników od nadawcy w postaci prawidłowo zapakowanych listów lub paczek, a w szczególności właściwie zaadresowanych, zabezpieczonych, opakowanych i oznaczonych, zwanych dalej „przesyłkami”.

§ 5.

1. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową, nadawane jako listy za pośrednictwem przewoźników, powinny być opakowane w dwie nieprzezroczyste i mocne koperty, przy czym na kopertach muszą być umieszczone:
 - 1) wewnętrznej:
 - a) klauzula tajności i ewentualne dodatkowe oznaczenie,
 - b) imienne określenie adresata,
 - c) imię, nazwisko i podpis osoby pakującej.
 - 2) zewnętrznej:
 - a) nazwa jednostki organizacyjnej adresata,
 - b) adres siedziby adresata,
 - c) numer wykazu i pozycji w wykazie przesyłek nadanych,
 - d) nazwa jednostki organizacyjnej nadawcy.
2. Miejsca sklejenia każdej koperty muszą mieć odcisniętą pieczęć „do pakietów” i zabezpieczone przezroczystą taśmą samoprzylepną, przy czym na kopercie zewnętrznej, zamiast taśmy samoprzylepnej, może być stosowana pieczęć z laku.
3. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową, nadawane w postaci listów, przekazuje się jako listy polecone lub wartościowe, w dwóch nieprzezroczystych mocnych kopertach, które oznacza się tak jak w ust. 1.
4. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową, nadawane w postaci paczek przewożonych przez przewoźników, muszą być opakowane w dwie nieprzezroczyste warstwy mocnego papieru, oznaczone i zabezpieczone jak w ust. 1 i 2.
5. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową, nadawane w postaci paczek, przekazuje się jako paczki wartościowe w dwóch nieprzezroczystych warstwach mocnego papieru, przy czym na opakowaniu zewnętrznym nie umieszcza się klauzuli tajności.
6. Do oznaczania materiałów, o których mowa w ust. 3 i 5, stosuje się odpowiedni ust. 1, z tym że sposób adresowania określają odrębne przepisy.

§ 6.

1. Przesyłki przyjmowane przez przewoźników, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1-3, w zasadzie nie powinny przekraczać następujących wymiarów i masy:
 - 1) listy – wymiarów od 10 cm x 15 cm do 25 cm x 35 cm i masy do 0,5 kg,
 - 2) paczki – wymiarów od 5 cm x 10 cm x 15 cm do 35 cm x 35 cm x 35 cm i masy do 5 kg,
2. Materiały, które przekraczają wymiary i masę określone w ust. 1, powinny być transportowane w zakrytych pojemnikach lub bezpiecznych opakowaniach,

zaplombowanych albo zabezpieczonych w inny sposób uniemożliwiający identyfikację ich szczegółów, przy czym w czasie transportu powinny być one pod ciągłym dozorem uniemożliwiającym dostęp osób nieuprawnionych.

§ 7.

1. Przewoźnicy przyjmują przesyłki na podstawie wykazu przesyłek nadanych, sporządzanych przez nadawcę.
2. Wykaz przesyłek nadanych sporządzony jest w dwóch egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla przewoźnika i nadawcy przesyłki.
3. Przyjęcie przesyłki potwierdza się podpisem, zapisem liczbowym i słownym ilości przyjętych przesyłek oraz odciskiem pieczęci przewoźnika na obu egzemplarzach wykazu przesyłek nadanych.
4. Przewoźnik nie przyjmuje przesyłki nie odpowiadającej wymaganiom określonym w § 6 ust. 1 lub może odmówić przyjęcia przesyłki nie odpowiadającej wymaganiom określonym w § 5.
5. W przypadku odmowy przyjęcia przesyłki, o której mowa w § 4, przewoźnik wykreśla ją z wykazu przesyłek nadanych, potwierdzając to podpisem osoby odmawiającej przyjęcia przesyłki i odciskiem pieczęci przewoźnika na obu egzemplarzach wykazu.
6. W przypadku przekazania materiałów bez pośrednictwa przewoźników, o których mowa w § 2 ust. 2, adresat przesyłki potwierdza pisemnie nadawcy ich odbiór.
7. Wzór wykazu przesyłek nadanych stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 8.

Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową nie mogą być przewożone łącznie z przesyłkami zawierającymi przedmioty wartościowe, a w szczególności: z pieniędzmi, wyrobami z metalu lub kamieni szlachetnych albo mogącymi ulec uszkodzeniu w czasie transportu lub spowodować uszkodzenie pozostałych przesyłek, zwłaszcza z materiałami wybuchowymi, promieniotwórczymi, łatwo tłukącymi się, żrącymi, a także cuchnącymi.

§ 9.

Przewóz przesyłek planuje się w taki sposób, aby dostarczone były w możliwie najkrótszym czasie do adresata.

§ 10.

1. Przesyłki przewozi się:
 - 1) środkami publicznego transportu lądowego, pod warunkiem zarezerwowania przedziału na potrzeby konwoju lub zarezerwowania miejsc w sposób gwarantujący ciągły dozór przesyłki,
 - 2) specjalnie przystosowanymi pojazdami samochodowymi przewoźnika, które w przypadku przewożenia materiałów niejawnych stanowiących tajemnicę państwową muszą spełniać wymagania, o których mowa w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. Nr 129, poz. 858),

- 3) statkami powietrznym, przy zapewnieniu wydzielonego miejsca ograniczającego dostęp osób nieuprawnionych do przesyłek lub wydzielenia miejsc gwarantujących ciągły dozór przesyłki przez konwojentów,
 - 4) środkami transportu wodnego, przy zapewnieniu wydzielonego miejsca, ograniczającego dostęp osób nieuprawnionych do przesyłek, i konwojentów.
2. Od warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, można odstąpić wówczas, gdy przesyłka przekazywana jest bezpośrednio od nadawcy do odbiorcy własnymi środkami transportu nadawcy lub odbiorcy.

§ 11.

1. Przesyłki zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową przewożą i ochraniają konwoje złożone co najmniej z dwóch uzbrojonych w broń palną konwojentów posiadających poświadczenie bezpieczeństwa, przy zapewnieniu warunków, o których mowa w § 10.
2. Przesyłki zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową, oznaczone klauzulą „poufne”, których utrata spowodowałaby szkodę dla interesu państwa, przewozi i ochrania co najmniej jeden uzbrojony w broń palną konwojent posiadający poświadczenie bezpieczeństwa.
3. Od warunków posiadania broni palnej można odstąpić w czasie przewozu przesyłek poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Konwojentów wyposaża się w dokumenty niezbędne do wykonania zadania:
 - 1) instrukcję postępowania z ochranianymi i przewożonymi przesyłkami,
 - 2) środki łączności umożliwiające kontakt z konwojem podczas całej podróży.

§ 12.

1. Przesyłki przewożone są w zamkniętych oraz zaplombowanych paczkach, workach lub innego rodzaju pojemnikach, zwanych dalej „pojemnikami”.
2. Na każdym pojemniku umieszcza się informację zawierającą nazwę i adres nadawcy i odbiorcy oraz pouczenie o postępowaniu ze znalezionym pojemnikiem o następującej treści: „Znalazca niniejszego pojemnika proszony jest o niezwłoczne przekazanie go najbliższej jednostce Policji. Pojemnika nie rozplombowywać i nie otwierać”.

§ 13.

Trasę przewozu przesyłki zawierającej informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową lub służbową, oznaczonej klauzulą „poufne”, przewoźnik, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 4 i 5, uzgadnia z nadawcą, jej dostarczenie zaś powinno odbyć się bez zbędnej zwłoki.

§ 14.

1. W czasie przewożenia przesyłki niedopuszczalne jest pozostawienie jej bez nadzoru konwojentów, a w szczególności oddawanie do publicznie dostępnych przechowalni bagażu lub magazynów.
2. Przesyłki, czasowo składowane, powinny być przechowywane w zamkniętych, chronionych miejscach, do których dostęp mogą mieć tylko osoby posiadające stosowane poświadczenie bezpieczeństwa.
3. Każdy przypadek składowania, o którym mowa w ust. 2, należy odnotować w wykazie przesyłek nadanych w rubryce „Uwagi”.

4. Załadunek, przeładunek i wyładunek przesyłki musi odbywać się pod kontrolą konwojentów, przewoźnika lub pracowników ochrony nadawcy lub adresata przesyłki.

§ 15.

1. Materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową mogą być przekazywane także bez pośrednictwa przewoźników, o których mowa w § 2 ust. 2, przy spełnieniu następujących warunków:
 - 1) materiały powinny być przewożone przez nadawców lub odbiorców pod ochroną co najmniej dwóch uzbrojonych w broń palną konwojentów, według instrukcji kierownika kancelarii tajnej nadawcy lub upoważnionego przez niego pracownika,
 - 2) przewozu dokonuje się za pomocą środków transportu drogowego, kolejowego, lotniczego lub wodnego, w których znajduje się, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych, miejsce przystosowane i przeznaczone tylko do tego celu,
 - 3) przewożone materiały należy zabezpieczyć przed zniszczeniem oraz dostępem osób nieuprawnionych.
2. Odstępstwo od warunku posiadania broni palnej, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1, jest możliwe wówczas, gdy przesyłki przekazywane są bezpośrednio od nadawcy do odbiorcy na terenie tej samej miejscowości.

§ 16.

1. W przypadku uszkodzenia opakowania przesyłki przewoźnik zabezpiecza ją, w celu niedopuszczenia do dalszych uszkodzeń oraz ujawnienia jej zawartości, sporządzając w tej sprawie protokół w trzech egzemplarzach, z których pierwszy wydaje się adresatowi, drugi wysyła do nadawcy, a trzeci pozostawia u przewoźnika.
2. Przesyłkę, o której mowa w ust. 1, wraz z protokołem sporządzonym w sprawie uszkodzenia przesyłki wydaje się adresatowi.
3. W przypadku odmowy przyjęcia przez adresata uszkodzonej przesyłki przewoźnik zwraca ją nadawcy wraz z protokołem, o którym mowa w ust. 1, i naniesioną na nim adnotacją o przyczynie odmowy przyjęcia przesyłki.
4. Zasady określone w ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio w przypadkach, gdy mogło dojść do ujawnienia lub doszło do ujawnienia treści przesyłki, wyjaśniając w protokole, komu jej treść mogła zostać ujawniona.
5. Wzór protokołu, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 17.

1. Przewoźnik wydaje przesyłki upoważnionemu przedstawicielowi adresata na podstawie wykazu przesyłek wydanych, sporządzonego przez przewoźnika.
2. Wzór wykazu, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.
3. Upoważniony przedstawiciel adresata, przed odebraniem przesyłki, obowiązany jest przedstawić upoważnienie.
4. Wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 18.

Przesyłkę nie odebraną w terminie trzech dni od daty zawiadomienia adresata o jej nadejściu odsyła się do nadawcy, jeżeli odrębne przepisy nie określają innego terminu.

§ 19.

1. W przypadku nieotrzymania przez adresata od przewoźnika przesyłki ujętej w wykazie przesyłek nadanych, zawiadamia on niezwłocznie o tym nadawcę.
2. Nadawca występuje do przewoźnika z żądaniem podjęcia czynności wyjaśniających, których celem jest ustalenie osób odpowiedzialnych za utratę przesyłki, oraz okoliczności, w jakich to nastąpiło, informując o tym jednocześnie właściwą służbę ochrony państwa. Nie informuje się właściwej służby ochrony państwa, jeżeli doszło do utraty materiałów zawierających tajemnicę służbową, oznaczonych klauzulą „zastrzeżone”
3. Przewoźnik po dokonaniu ustaleń, o których mowa w ust. 2, udziela nadawcy odpowiedzi na piśmie niezwłocznie – nie później niż w terminie 2 tygodni od otrzymania od nadawcy żądania, informując równocześnie właściwą służbę ochrony państwa.

§ 20.

1. Jeżeli zawarte umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, materiały zawierające informacje niejawne stanowiące tajemnicę państwową przekazywane są poza granice Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem przewoźnika, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2.
2. Materiały niejawne stanowiące tajemnicę służbową mogą być przesyłane za pośrednictwem przewoźnika, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 4, z uwzględnieniem zasad zabezpieczenia i pakowania określonych w § 5 ust. 1 – 3 oraz 5 i 6.
3. Organizację i zasady ochrony materiałów, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy.

§ 21.

1. W przypadku gdy zachodzi konieczność pilnego wywozu za granicę materiałów przez przedstawiciela naczelnego lub centralnego organu państwowego, w ramach wynikających z umów międzynarodowych rozmów, konferencji lub innych kontaktów, i nie istnieje możliwość przekazania materiałów za pośrednictwem przewoźnika, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, kierownik jednostki delegującej może zezwolić na wywóz tych materiałów, jeżeli osoba wywożąca:
 - 1) posiada stosowne poświadczenie bezpieczeństwa,
 - 2) zapewnia stałą osobistą ochronę i bezpośrednią kontrolę w czasie podróży nad przewożonym materiałem,
 - 3) ma zapewniony środek transportu umożliwiający bezpieczny przewóz materiałów do miejsca, w którym materiały będą wykorzystywane,
 - 4) będzie miała zapewniony środek łączności umożliwiający szybki kontakt z jednostką delegującą,
 - 5) będzie miała zapewnione za granicą miejsce zamieszkania uniemożliwiające lub utrudniające dostęp osób nieuprawnionych lub miejsce gwarantujące bezpieczne przechowywanie tych materiałów.
2. Przed wydaniem zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, kierownik jednostki delegującej, z wyjątkiem służb i organów, o których mowa w art. 30 ustawy, jest obowiązany powiadomić o potrzebie wywozu materiałów właściwą służbę ochrony państwa. W

przypadku konieczności zdeponowania materiałów, o której mowa w ust. 5, informuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych lub właściwe polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne.

3. Osoba wywożąca za granicę materiały musi być wyposażona w instrukcję określającą zasady postępowania z tymi materiałami, wydaną przez kierownika jednostki organizacyjnej.
4. W przypadku wywożenia za granicę materiałów zawierających informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową przepisów ust. 2 nie stosuje się.
5. Osoba, która po wykorzystaniu wywiezionych materiałów nie powraca z nimi bezpośrednio do kraju, jest obowiązana zdeponować je w kancelarii tajnej najbliższego polskiego przedstawicielstwa lub wskazanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych placówce celem przesłania ich do kraju przy wykorzystaniu przewoźnika, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 2.

§ 22.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 11 marca 1999 r.

Załączniki do rozporządzenia
Ministrów Spraw Wewnętrznych i
Administracji oraz Obrony
Narodowej z dnia 26 lutego 1999
r. (poz. 168)

Załącznik nr 1

....., dnia.....
(pieczęć nagłówkowa jednostki nadającej) (miejsowość)

WYKAZ Nr..... PRZESYŁEK NADANYCH

przez.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)
.....w.....
(nazwa przewoźnika)

Lp.	Nazwa nadawcy i nr pakowania	Rodzaj przesyłki	Adresat	Uwagi
1	2	3	4	5

Ogółem przesyłek.....
(liczbowo) (podpis sporządzającego wykaz)
.....
(słownie) (podpis przyjmującego przesyłki)
.....
(pieczęć do pokwitowań przewoźnika)

Pouczenie: Wykaz wypełnić maszynowo lub odręcznie w sposób czytelny. W kolumnie 3 wpisać literę symbolizującą przesyłki: L – dla listu, P – dla paczki, I – inne.

Załącznik nr 2

....., dnia.....
 (pieczęć nagłówkowa przewoźnika) (miejscowość)

Egz. nr.....

PROTOKÓŁ Nr.....**W SPRAWIE USZKODZENIA PRZESYŁKI**

My niżej podpisani oświadczamy, że w dniu..... r., o godz., przy
 rozpakowaniu pakietu, pojemnika * nr nadanego przez w
 stwierdzono uszkodzenie nr
 (określenie rodzaju przesyłki)

adresowanego do

Uszkodzenie przesyłki nastąpiło w wyniku.....

 (rodzaj i przyczyna uszkodzenia)

Wyżej wymieniona przesyłka została przepakowana i zabezpieczona celem niedopuszczenia
 do dalszych uszkodzeń i doręczona adresatowi wraz z egzemplarzem nr 1 niniejszego
 protokołu.

Uszkodzenie przesyłki wskazuje (nie wskazuje) na możliwość ujawnienia jej treści.

Podpis przewoźnika

.....

Przyczyny odmowy przyjęcia przesyłki przez adresata:

.....

.....
 (imię i nazwisko)

Wyk. w 3 egz.

Egz. nr 1 – adresat przesyłki

Egz. nr 2 – nadawca

Egz. nr 3 – a/a

.....
 * Niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3

....., dnia.....
 (pieczęć nagłówkowa placówki przewoźnika) (miejsowość)

WYKAZ Nr.....
PRZESYŁEK WYDANYCH

.....
 (nazwa jednostki organizacyjnej odbierającej przesyłki)

.....
 (nazwa przewoźnika)

Lp.	Nr pakowania	Rodzaj przesyłki	Nadawca	Uwagi
1	2	3	4	5

Ogółem przesyłek.....
 (liczbowo)

.....
 (podpis sporządzającego wykaz)

.....
 (słownie)

.....
 (podpis wydającego przesyłki)

.....
 (podpis przyjmującego przesyłki)

.....
 (data przyjęcia)

.....
 (pieczęć do pokwitowań przewoźnika)

Pouczenie: Wykaz wypełnić maszynowo lub odręcznie w sposób czytelny. W kolumnie 3 wpisać literę symbolizującą przesyłki: L – dla listu, P – dla paczki, I – inne.

Załącznik nr 4*STRONA ZEWNĘTRZNA*

	<p>.....</p> <p>(pieczęć nagłówkowa jednostki organizacyjnej)</p> <p>Nr.....</p> <p>UPOWAŻNIENIE</p> <p>do nadania i odbioru przesyłek</p>
--	--

STRONA WEWNĘTRZNA

Upoważniam Pana(ia).....	Uwaga
.....	Po wypełnieniu upoważnienie stanowi druk ścisłego zarachowania.
(imię i nazwisko)	W przypadku utraty upoważnienia kierownik jednostki organizacyjnej:
rodzaj i nr dowodu tożsamości.....	1) powiadamia natychmiast przewoźnika;
.....	2) przeprowadza postępowanie wyjaśniające na okoliczność utraty upoważnienia.
wydanego przez.....	Ważność upoważnienia przedłuża się na rok:
.....	
do nadawania i odbioru przesyłek zawierających materiały niejawnie w	
.....	
w	
Upoważnienie ważne jest na rok.....	
przy okazaniu dowodu tożsamości.	m.p. m.p. m.p. m.p.
	20.....r. 20.....r. 20...r. 20.....r..
<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 0 auto;"> <p>pieczęć</p> </div> <p>.....</p> <p>(podpis wystawcy)</p>	

